

María Elva Dorado, oftalmòloga boliviana

Nom: María Elva Dorado

Edat: 37

Professió: Oftalmòloga

Vaig néixer i visc a: La Paz, Bolívia

Estic en contacte amb Ulls del Món des de: novembre del 2003.

María Elva Dorado, responsable del Servei d'Oftalmologia de l'Hospital Municipal Boliviano Holandés d'El Alto, Bolívia, s'ha desplaçat a Barcelona per subespecialitzar-se en la cirurgia de la cataracta i del segment anterior de l'ull. Durant tres mesos, i gràcies a una beca d'Ulls del Món, la doctora Dorado es formarà a l'Institut de Microcirurgia Ocular i a l'Hospital de l'Esperança de Barcelona en el marc del projecte de capacitació dels professionals sanitaris bolivians que, des de fa tres anys, té en marxa la Fundació.

En què consisteix la teva feina com a oftalmòloga a Bolívia?

Sóc la responsable del servei oftalmològic de l'Hospital Municipal Boliviano Holandés d'El Alto, que funciona com a tal des que Ulls del Món va fer donació de l'equipament indispensable per muntar la unitat oftalmològica.

Quina és la situació actual de la sanitat a Bolívia, i més concretament, a El Alto?

El Alto representa un cas especial perquè és la ciutat més jove del país -no té més de 27 anys- i, darrerament, ha crescut de forma desmesurada. Això fa que la seva població difícilment pugui accedir als serveis bàsics d'educació i sanitat. I és per això que treballem permanentment: per generalitzar aquests serveis. Heu de pensar que només un 20 o un 30% de la població pot pagar-se l'atenció mèdica, i un percentatge encara inferior pot accedir a un servei oftalmològic. La nostra és l'única consulta pública d'aquest àmbit en tot El Alto, que té gairebé un milió d'habitants!

Quines expectatives ha generat en el camp mèdic el nou govern d'Evo Morales?

Actualment hi ha força malestar perquè el govern està implantant polítiques de salut d'urgència i ha portat molts metges cubans -jo parlo del que conec, del cas dels oftalmòlegs- sense cap reconeixement dels seus títols. És un assumpte molt delicat al qual els metges ens oposem perquè pensem que és prou important per no tractar-se d'aquesta manera. A més tampoc és una solució a la desesperada situació que es viu, en absolut.

Com és el teu dia a dia a l'hospital on treballes, l'Hospital Municipal Boliviano Holandés d'El Alto? Amb quines necessitats us trobeu?

Jo hi arribo a les 8 del matí i ja em trobo entre vint i trenta pacients esperant-me. Com que el nostre és l'únic servei d'oftalmologia pública, passen mesos fins que la gent no arriba a ser visitada... Tots han d'esperar entre 4 i 6 mesos de mitjana! Necessitem, per tant, més personal: un oftalmòleg, més infermeres i un anestesiòleg pel quiròfan. I si el govern no posa els diners per pagar-los, l'Hospital no té prou recursos per fer-ho... I aquestes són responsabilitats públiques.

I ara et tenim a Catalunya, aprofundint en la teva formació professional... Com valors l'experiència que estàs vivint aquí gràcies a la Fundació Ulls del Món?

L'experiència és, òbviament, molt enriquidora perquè al meu país tenim molt bons oftalmòlegs, però ens falta tecnologia. I en oftalmologia la qüestió tècnica ha avançat moltíssim darrerament. Jo estic encantada perquè puc aprendre les meravelles que es poden fer, fins on es pot arribar. Una cosa és llegir-ho, veure-ho en foto, però una altra de

molt diferent és viure-ho. A Bolívia hi ha patologies impressionants de gent que ha deixat avançar molt la seva malaltia... És molt diferent.

Per tant, aquí veus operar casos que allà desgraciadament no tenen cura...

Sí, allà fas un diagnòstic "això és una màcula, quina pena, no podem fer-hi res", i aquí es passa per quiròfan i se'n surt amb la visió recuperada...

Després de l'estada a Catalunya, quin serà el teu primer repte a Bolívia?

Allí la realitat del pacient és molt difícil; no col·labora perquè mai a la vida ha posat els peus en una consulta oftalmològica, està espantat... És una atenció que requereix molta paciència. Es tracta de gent que no té accés a la Medicina i qualsevol exercici suposa un esforç. Per sort tinc un ajudant, però haver de retornar a aquella realitat m'entristeix... El meu repte és arribar i poder operar les cataractes per facoemulsificació, la tècnica que tothom utilitza aquí.

Quina opinió et mereix la feina que fa la Fundació a través de la campanya Ulls de Bolívia?

Jo valoro moltíssim la seva feina. De fet, a mi la Fundació m'ha atrapat perquè si no m'hagués implicat en aquesta història ja faria anys que hauria deixat Bolívia, t'ho asseguro. Resulta molt difícil tirar endavant un hospital en què es depèn absolutament de les decisions del municipi, de la comunitat... Has d'estar sempre pendent de la burocràcia, mentre que des que comptem amb el suport d'Ulls del Món es dona prioritat a l'assistència mèdica. Això és bo perquè al capdavant el servei està en marxa i funciona, però també és dolent perquè quan la comissió marxa s'han de tornar a fer tràmits per tot. Diguem que la presència de la Fundació ho agilitza tot, com si fos un pla d'emergència, tot està perfecte: hi ha metges, anestesiològs, més infermeres... I quan se'n va, només quedem la metgessa, que sóc jo, i les infermeres.

De fet, per això la teva formació a Barcelona és tan important...